

Zadanie 1 (4 punkty)

Podaj lokalizacje poniższych budowli wzniesionych przez starożytne cywilizacje:

1. Rzym

2. Mezopotamia

3. Grecja

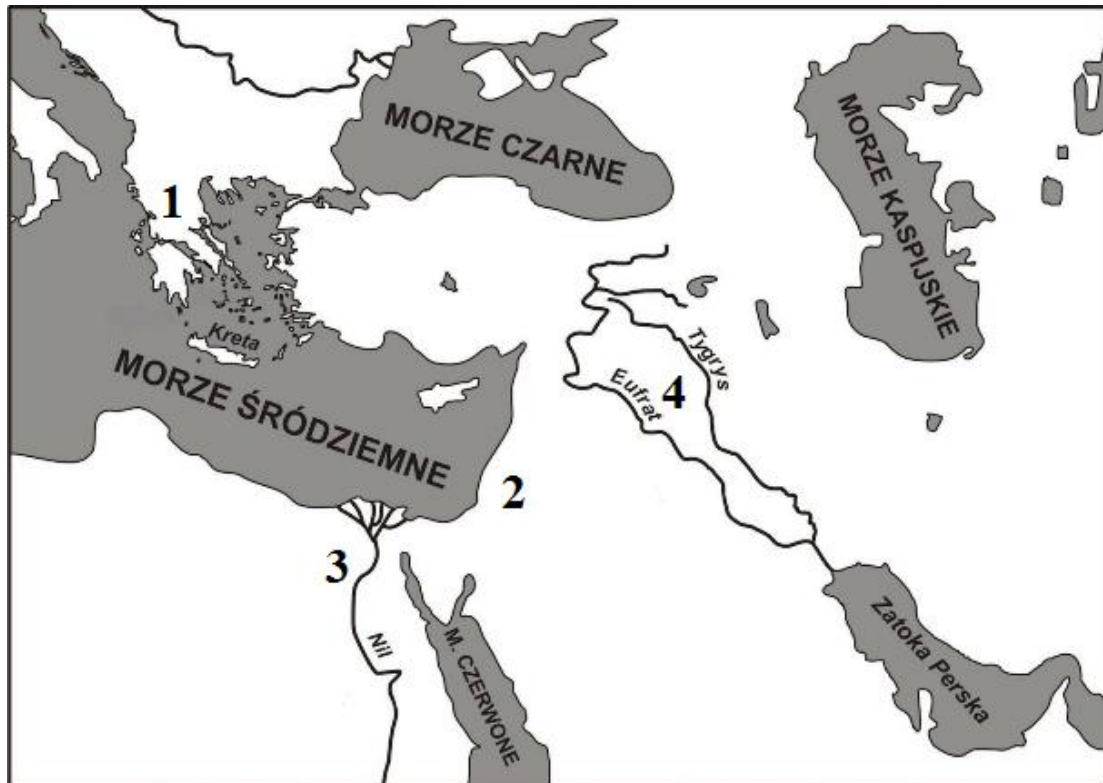
4. Egipt

- a. Egipt
- b. Grecja
- c. Mezopotamia
- d. Rzym
- e. Chiny

1D 2C 3B 4A

Zadanie 2 (4 punkty)

Korzystając z poniższej mapy odpowiedz na pytania wpisując właściwą cyfrę:

- a. Gdzie funkcjonowała monarchia despotyczna? 3
- b. Gdzie nauczał Jezus Chrystus? 2
- c. Gdzie powstał Kodeks Hammurabiego? 4
- d. Gdzie tworzył Homer? 1

Zadanie 3 (2 punkty)

Wpisz odpowiednią datę wydarzenia:

Cesarstwo Zachodniorzymskie upadło w roku **476** a Wschodniorzymskie w roku **1453**

Zadanie 4 (1 punkt)

Nie był królem (zaznacz poprawną odpowiedź):

- a. Bolesław Chrobry
- b. Mieszko II
- c. Bolesław Śmiały

d. Bolesław Krzywousty

Zadanie 5 (4 punkty)

Dopasuj wydarzenie do postaci:

a. wydanie Przywileju Koszyckiego – 4 (**Ludwik Węgierski**)

b. II pokój toruński – 1 (**Kazimierz Jagiellończyk**)

c. Wielka wojna z Krzyżakami - 2 (**Władysław Jagiełło**)

d. Utrata Pomorza Gdańskiego – 3 (**Władysław Łokietek**)

1. Kazimierz Jagiellończyk	2. Władysław Jagiełło	3. Władysław Łokietek
4. Ludwik Węgierski	5. Władysław Warneńczyk	

Zadanie 6 (1 punkt)

Zaznacz osobę, która nie pasuje do poniższej listy:

- a. Vasco da Gama
- b. Bartolomeu Diaz
- c. **Rafael Santi**
- d. Ferdynand Magellan

Zadanie 7 (1 punkt)

Przeczytaj poniższy tekst i wskaż poprawną odpowiedź:

W imię Pańskie. Amen. Ku wiecznej pamięci sprawy niżej opisanej. Iż już Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie jest jedno nierozdzielne i nieróżne ciało, a także nieróżna ale jedna spólna Rzeczpospolita, która się z dwu państw i narodów w jeden lud zniosła i spoiła. A przy koronacji nowego króla mają być przez króla koronowanego poprzysiężone i zaraz konfirmowane [zatwierdzone] na jednym liście i jednymi słowy na wieczne czasy prawa, przywileje i wolności poddanych wszystkich obojga narodów i państw tak złączonych. Sejmy i rady ten oboj naród ma zawsze mieć spólne koronne pod królem polskim, panem swym, i zasiadać tak panowie [litewscy] między pany [koronnymi] osobami swemi, jako posłowie [litewscy] między posły [koronnymi] i radzić o spólnych potrzebach tak na sejmie, jako i bez sejmu, w Polsce i w Litwie.

Tekst dotyczy:

- a. Unii w Krewie
- b. Unii w Horodle
- c. **Unii w Lublinie**

Zadanie 8 (2 punkty)

Podpisz twórców poniższych dzieł:

1. Leonardo da Vinci

2. Michał Anioł

Zadanie 9 (5 punkty)

Zaznacz, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe:

- a. Galileusz na podstawie swoich badań odrzucił teorię Mikołaja Kopernika (Prawda/**Falsz**)
- b. Twórcą zasady trójpodziału władzy był Karol Monteskiusz (**Prawda**/Falsz)
- c. Henryk VII stając na czele kościoła anglikańskiego dokonał kasaty zakonów (Prawda/**Falsz**)
- d. Biblia Gutenberga to jedno z pierwszych drukowanych dzieł na świecie (**Prawda**/Falsz)
- e. Jean Jacques Rousseau jest twórcą dzieła „Pochwała głupoty” (Prawda/**Falsz**)

Zadanie 10 (5 punktów)

Podaj co zawdzięczamy poniższym osobom? (uzupełnij tabelę)

Wynalazca	Wynalazek/ Konstrukcja
James Watt	Maszyna parowa
George Stephenson	Lokomotywa parowa
Karl Benz	Silnik spalinowy/ pojazd z silnikiem spalinowym

Thomas Edison	Żarówka (dyktafon, pióro elektryczne, fonograf, betoniarka, kombajn zbożowy, silnik prądu stałego, oscyloskop, płyta gramofonowa, kamera filmowa, chłodziarka, guma syntetyczna, krzesło elektryczne)
Robert Fulton	Statek parowy (łódź podwodną, statek pasażerski)

Zadanie 11 (1 punkt)

Uporządkuj chronologicznie wydarzenia:

- a. Noc Listopadowa
- b. ogłoszenie Uniwersału Połanieckiego
- c. Powstanie Księstwa Warszawskiego
- d. Rabacja Chłopska

1B, 2 C, 3 A, 4 D

Zadanie 12 (2 punkty)

Napisz jakie wydarzenie przedstawiają poniższe mapy:

1. Powstanie styczniowe (w latach 1863-1864)

2. Walka o granice II Rzeczypospolitej (w latach 1918-1922)

Zadanie 13 (1 punkt)

Dyktatorem powstania styczniowego nie był (zaznacz poprawną odpowiedź)

- a. Ludwik Mierosławski
- b. Marian Langiewicz

c. Aleksander Wielopolski

- d. Romuald Traugutt

Zadanie 14 (3 punkty)

Po klęsce powstania styczniowego ziemie polskie dotknęła fala represji. Zaznacz te, które objęły jedynie zabór rosyjski:

a. likwidacja Rady Stanu i Rady Administracyjnej

b. „Noc Apuchtinowska”

c. prześladowanie Kościoła Katolickiego wyrażone aresztowaniem arcybiskupa Mieczysława Ledóchowskiego

d. reforma administracyjna zwiększająca liczbę guberni

Zadanie 15 (3 punkty)

Przyporządkuj poniższym osobom działania

1. Dezydery Chłapowski
  2. Aleksander Świętochowski
  3. Franciszek Stefczyk
-
- a. Założyciel kas kredytowo-oszczędnościowych
  - b. Jeden z twórców pozytywizmu warszawskiego
  - c. Prekursor pracy organicznej w zaborze pruskim

1. C	2. B	3. A
-------------	-------------	-------------

Zadanie 16 (2 punkty)

Wskaż pierwsze (1) i ostatnie (4) wydarzenie opisujące rewolucje lat 1905-1907:

Powstanie łódzkie	
Reakcja stołypinowska	4
„Krwawa niedziela”	1
Manifest październikowy	

Zadanie 17 (5 punkty)

Spośród podanych pod tabelką nazwisk wybierz autorów podanych w niej utworów:

Autor	Utwór
Henryk Sienkiewicz	Quo vadis
Maria Konopnicka	O krasnoludkach i sierotce Marysi
Eliza Orzeszkowa	Nad Niemnem
Józef Ignacy Kraszewski	Stara baśń
Władysław Reymont	Ziemia obiecana

Józef Ignacy Kraszewski, Henryk Sienkiewicz, Eliza Orzeszkowa, Maria Konopnicka, Oskar Kolberg, Stefan Żeromski, Władysław Reymont

Zadanie 18 (3 punkty)

W poniższym tekście wskaż osoby, które znalazły się tam prawidłowo:

„W drugiej połowie XIX wieku toczono spór dotyczący przyczyn upadku Rzeczypospolitej w XVIII wieku. Krakowską szkołę historyczną, która wpłynęła na ideowe oblicze Stańczyków tworzyli:

1. **Michał Bobrzyński**
2. **Walerian Kalinka**
3. Tadeusz Korzon
4. **Józef Szujski**

Zadanie 19 (4 punkty)

Podaj z jakimi wymienionymi poniżej ugrupowaniami politycznymi związane były tworzone przed I wojną światową polskie organizacje paramilitarne (nazwy jednego ugrupowania musisz użyć dwa razy):

- a. Związek Strzelecki - **Polska Partia Socjalistyczna**
- b. Towarzystwo „Strzelec” - **Polska Partia Socjalistyczna**
- c. Polskie Drużyny Strzeleckie – **Narodowa Demokracja**
- d. Drużyny Bartoszwowe - **ruch ludowy**

Polska Partia Socjalistyczna, ruch ludowy, Narodowa Demokracja,

Zadanie 20 (3 punkty)

Spośród podanych niżej państw wpisz do tabelki te u boku których walczyły, podczas I wojny światowej, polskie formacje wojskowe:

Legion Puławskiego	Rosja
I Korpus Polski	Rosja
I Brygada Legionów Polskich	Austro-Węgry

Austro-Węgry, Niemcy, Rosja, Francja, Wielka Brytania

Zadanie 21 (6 punktów)

Uzupełnij poniższy tekst:

Na mocy traktatu wersalskiego kończącego I wojnę światową:

- a. Do Francji powróciły **Alzacja i Lotaryngia**.
- b. Polska odzyskała **Wielkopolskę (część) i Prusy Królewskie (znaczna część)**
- c. **Gdańsk i Klajpeda** zostały przekształcone w Wolne Miasta

Zadanie 22 (1 punkt)

Zaznacz, które z opisanych wydarzeń XX wieku nie pasuje do pozostałych:

- A. Obrona przez Orłęta Lwowskie cmentarza na Łyczakowie
- B. Bitwa Warszawska
- C. Wyprawa kijowska
- D. Traktat ryski
- E. **Bitwa nad Bzurą**

Zadanie 23 (1 punkt)

Uzupełnij zdanie podając imię i nazwisko:

W 1927 roku Mazurek Dąbrowskiego stał się oficjalnie hymnem narodowym. Autorem słów był **Józef Wybicki**.

Zadanie 24 (3 punkty)

Po przeczytaniu poniższego tekstu odpowiedz na zamieszone pod nim pytania:

„Jako Wódz Naczelny Armii Polskiej, pragnę notyfikować rządowi i narodowi wojującym i neutralnym istnienie Państwa Polskiego Niepodległego, obejmującego wszystkie ziemie zjednoczonej Polski.

Sytuacja polityczna w Polsce i jarzmo okupacji nie pozwoliły dotychczas narodowi polskiemu wypowiedzieć się swobodnie o swym losie. Dzięki zmianom, które nastąpiły wskutek świętych zwycięstw armii sprzymierzonych - wznowienie niepodległości i suwerenności Polski staje się odtąd faktem dokonany.

Państwo Polskie powstaje z woli całego narodu i opiera się na podstawach demokratycznych. Rząd Polski zastąpi panowanie przemocy, która przez sto czterdzieści lat ciążyła nad losami Polski - przez ustrój, zbudowany na porządku i sprawiedliwości.

Opierając się na Armii Polskiej pod moją komendą, mam nadzieję, że odtąd żadna armia obca nie wkroczy do Polski, nim nie wyrazimy w tej sprawie formalnej woli naszej. Jestem przekonany, że potężne demokracje Zachodu udzielą swej pomocy i braterskiego poparcia Polskiej Rzeczypospolitej Odrodzonej i Niepodległej.”

1. Kto jest autorem powyższego tekstu? **Józef Piłsudski**
2. Do kogo autor kieruje cytowane słowa? **Przywódców państw**
3. Co jest celem publikacji oświadczenia? **Poinformowanie opinii publicznej (państw) o powstaniu niepodległej Polski (Rzeczypospolitej)**

(W pytaniu 2 i 3 należy uznać odpowiedzi, które oddają sens zamieszczonego tekstu.)

Zadanie 25 (4 punkty)

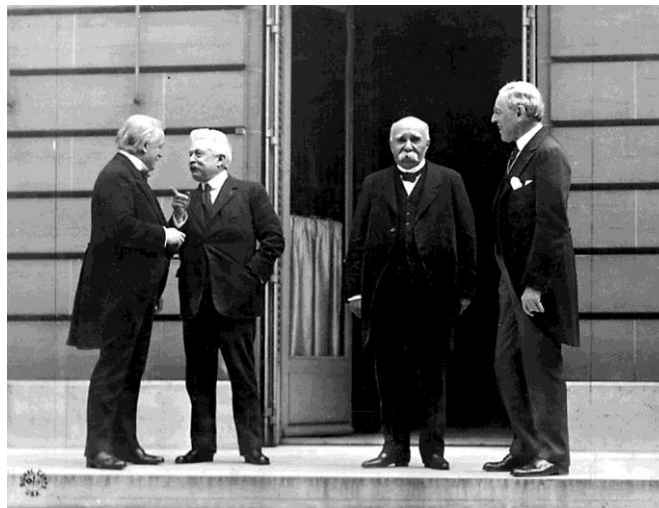
Podaj, które z zamieszczonych zdań są prawdziwe. Wpisz w tabelę PRAWDA lub FAŁSZ:

14 listopada 1918 roku w Poznaniu powstaje Naczelna Rada Ludowa	PRAWDA
Dowódcą Armii Wielkopolskiej zostaje gen. Józef Haller	FAŁSZ
Uchwałę o zjednoczeniu ziem zaboru pruskiego z Polską podjął Polski Sejm Dzielnicowy.	PRAWDA
W traktacie wersalskim ustalono, że większość ziem	FAŁSZ

Wielkopolski i Pomorza Gdańskiego wraz z Gdańskiem zostaną zwrócone Polsce	
--	--

Zadanie 26 (1 punkt)

Zaznacz poprawną odpowiedź:

Powyższe zdjęcie zrobiono podczas:

- a. podpisywania rozejmu pomiędzy państwami Ententy a Cesarstwem Niemieckim kończący I wojnę światową
- b. podpisywania traktatu ryskiego

c. konferencji pokojowej w Wersalu

Zadanie 27 (3 punkty)

Na podstawie poniższego tekstu i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania

Wyjmuję gwizdek służbowy i wydaję jeden, długi, przeraźliwy gwizd. Na ten sygnał wypada ppor. Snigowski z ludźmi, ukrytymi za barakiem i błyskawicznie wprost otacza zbrojnym kordonem przerażoną gromadę niemiecką. Nie na darmo uczono żołnierzy tej sztuki w celach asystencyjnych. Zastraszeni Niemcy widząc skierowane ku sobie bagnety, zbijają się w gromadę. Mówię do nich po niemiecku: To co chciałem wam powiedzieć, powiem wam teraz. Stara Austria wali się w gruzy, a na podstawie zasad prezydenta Wilsona powstają na jej miejscu państwa narodowe. Rewolucja w całym państwie. Polacy w Galicji, nie mogąc się doczekać dobrowolnego opuszczenia ich ziemi przez zaborców, zmuszeni są użyć w tym celu siły. Oznajmiam wam, iż jesteście rozbrojeni. Wasi dawniejsi dowódcy przestali być dzisiaj nimi, a ja z rozkazu Rządu Polskiego obejmuję tu władzę, tj. tu w koszarach na Podgórzu i okolicy.

- a. Podaj datę (dzień, miesiąc, rok) i miasto opisanego wydarzenia:
31 października 1918 roku
- b. Podaj kto dowodził opisanym atakiem? **Stawarz (Antoni, porucznik Stawarz, dopuszczalne kapitan Stawarz)**

Zadanie 28 (1 punkt)

Zaznacz poprawną odpowiedź:

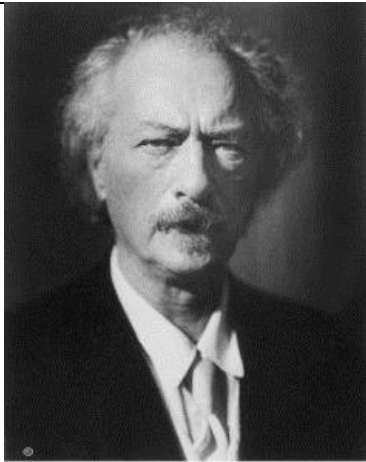
Skutkiem przegranego plebiscytu na Śląsku była decyzja o wybuchu:

- a. I powstania śląskiego
b. II powstania śląskiego

c. III powstania śląskiego

Zadanie 29 (6 punktów)

Do przedstawionych poniżej fotografii postaci dopasuj zamieszczone pod nimi opisy:

1. C

2. A

3. F

4 E

5. D

6. B

- A. Od najwcześniejszych lat przejawiał wielkie zainteresowanie sprawami chłopów w ówczesnej Galicji. Obrana droga polityki przyniosła mu m.in. prędkie wejście do władz stronnictwa, w 1908 roku – mandat posła do Sejmu Krajowego we Lwowie, a w 1911 r. posła do Rady Państwa w Wiedniu. Kierowane przez niego stronnictwo nie zrezygnowało podczas I wojny światowej z postulatu odbudowy państwa polskiego, czemu sam dał temu szczególny wyraz w specjalnej deklaracji wygłoszonej w maju 1917 roku na posiedzeniu Sejmu Krajowego we Lwowie.
- B. Urodził się w Zułowie na Wileńszczyźnie w zubożałej rodzinie szlacheckiej. Zamieszany w plan zamordowania cara Aleksandra II został aresztowany i w roku 1887 zesłany na 5 lat na Syberię. Tam też zetknął się z ideami markszystowskimi i zaczął je zgłębiać. Spoglądał na nie jednak z wielką dozą sceptycyzmu, uważając, że są niekiedy dalekie od polskiej rzeczywistości. Stał się zatem zwolennikiem tzw. socjalizmu niepodległościowego. Od roku 1910 rozwijał działalność Związków

Strzeleckich w Galicji, które miałyby być w przyszłości zalążkiem polskich sił zbrojnych.

- C. Od najmłodszych lat przejawiał uzdolnienia muzyczne, które zaowocowały nauką w latach 1872-1878 w warszawskim Instytucie Muzycznym, gdzie studiował grę na fortepianie. Jego operę „Manru” wystawiono 14 lutego 1902 roku w słynnej Metropolitan Opera w Nowym Jorku. W 1910 roku odsłonięto w Krakowie ufundowany przez niego Pomnik Grunwaldzki. Największe zasługi dla niepodległości Polski oddał na gruncie amerykańskim, korzystając ze swej ogromnej popularności lobbował za sprawą polską wśród tamtejszych decydentów, mając dostęp nawet do administracji prezydenta Thomasa Woodrowa Wilsona.
- D. Wychowany w górniczej rodzinie od najmłodszych lat przejawiał żywe zainteresowanie sprawą polskiego odrodzenia narodowego na niemieckim wówczas Śląsku. Swymi ideami starał się zarazić jak największe grono zamieszkujących Górny Śląsk rodaków, publikując m.in. liczne artykuły na łamach redagowanych przez siebie gazet – „Górnoślązaka” oraz „Polaka”. O polskie interesy dbał także będąc m.in. długoletnim posłem do Reichstagu, a także pruskiego Landtagu. Nie mogąc pogodzić się z planowanym podziałem Górnego Śląska po przeprowadzonym w marcu 1921 r. plebiscycie stanął na czele powstania zbrojnego.
- E. Kończąc rosyjski Uniwersytet Warszawski był już wówczas członkiem Związku Młodzieży Polskiej „ZET” oraz Ligi Polskiej, którą w roku 1893 przekształcił w tajną Ligę Narodową. przejął w 1895 r. we Lwowie redakcję „Przeglądu Wszechpolskiego”, którego nazwa z czasem symbolizować zaczęła cały ruch, a on sam wraz z Zygmuntem Balickim i Janem Popławskim stawał się jego głównym ideologiem. Napisał m.in. dzieła programowe: „Nasz patriotyzm” oraz „Myśli nowoczesnego Polaka”.
- F. Droga kariery politycznej, którą obrał przynosiła mu niemało sukcesów. Od 1897 roku zasiadał on w wiedeńskiej Radzie Państwa, w której – będąc członkiem Związku Posłów Socjalno-Demokratycznych – zasłynął jako wybitny mówca i polemista. Piastował również godność radnego miasta Krakowa, a także redagował poczytne i opiniotwórcze socjalistyczne pismo „Naprzód”. W nocy z 6 na 7 listopada 1918 roku stanął na czele Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej w Lublinie. Piłsudski po swym powrocie do kraju widział w nim pierwszego premiera niepodległej Polski, jednak kandydatura ta została zablokowana przez Narodową Demokrację.

Zadanie 30 (2 punkty)

Podaj skąd i kiedy (dzień, miesiąc, rok) wyruszył poniższy oddział?

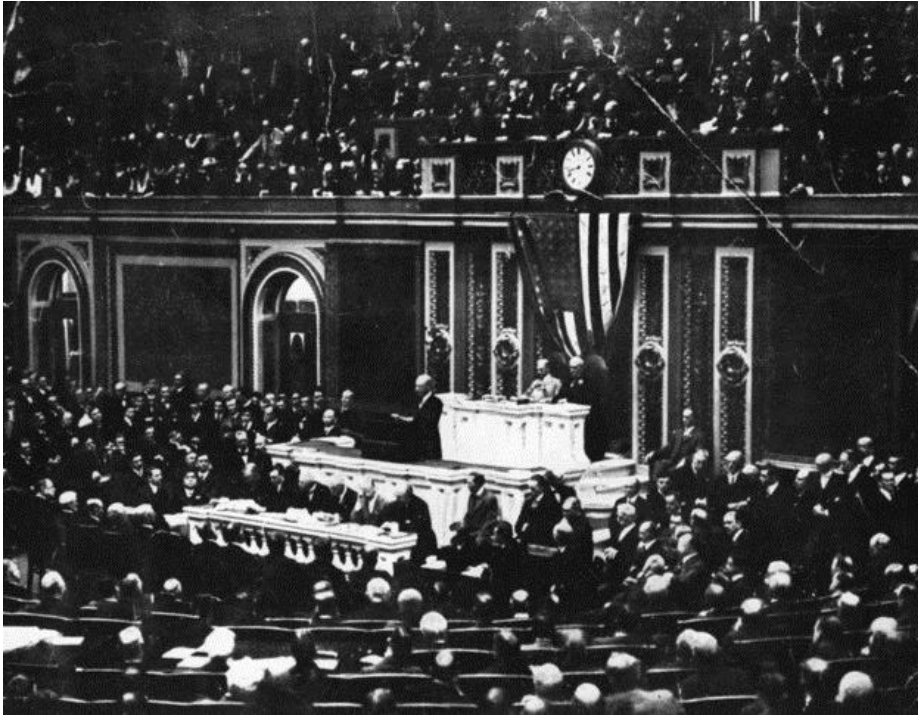
Z Krakowa (Oleandry) -1 punkt, 6 sierpnia 1914 roku – 1 punkt

Zadanie 31 (5 punkty)

Podpisz zdjęcia, wykorzystując podane niżej opisy:

1 c. Rada Regencyjna po zaprzysiężeniu

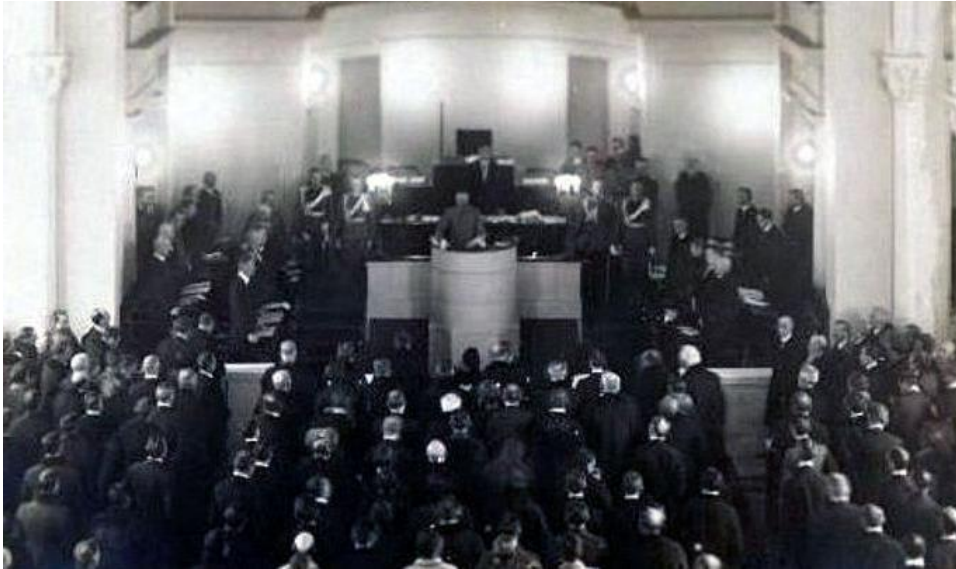

2 b. Woodrow Wilson przemawia przed Kongresem USA

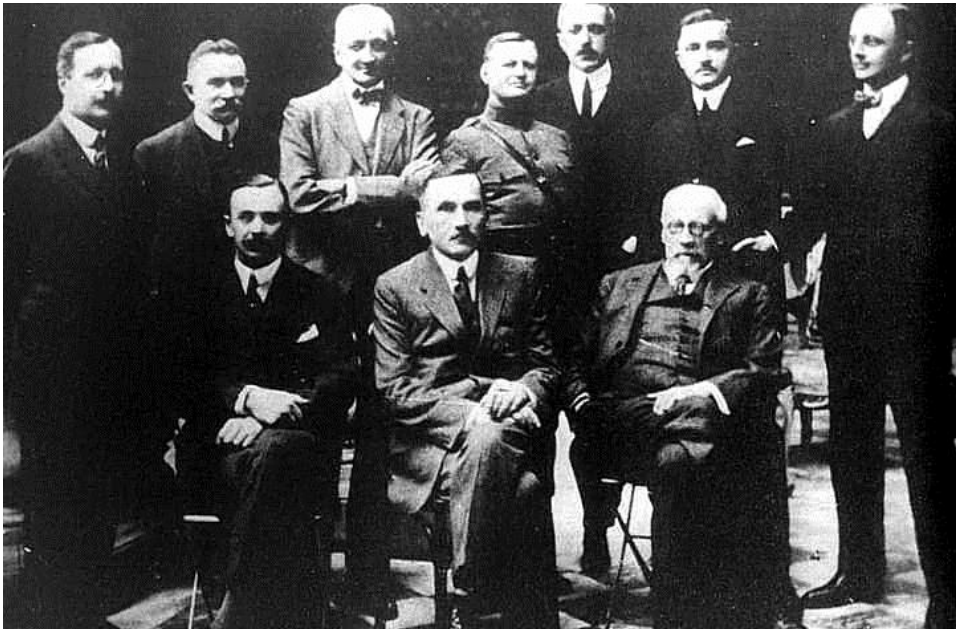

3 e. Rząd Jędrzeja Moraczewskiego

4 d. Otwarcie Sejmu Ustawodawczego

5 a. Komitet Narodowy Polski

- a. Komitet Narodowy Polski
- b. Woodrow Wilson przemawia przed Kongresem USA
- c. Rada Regencyjna po zaprzysiężeniu
- d. Otwarcie Sejmu Ustawodawczego
- e. Rząd Jędrzeja Moraczewskiego
- f. Rada Narodowa Śląska Cieszyńskiego

Zadanie 32 (2 punkty)

Na podstawie poniższego tekstu i wiedzy pozaźródłowej dokończ zamieszczone pod nim zdania:

Szerzy się w Polsce nowy ruch wśród młodzieży, obcy pochodzeniem, rodzimy swą treścią ideową. Jest to skaut – organizacja dzielnego wychowania młodzieży. Cechą skautingu jest szczęśliwe powiązanie zasad wychowania fizycznego i moralnego. Skaut powstał na polu walki. Angielski generał Baden-Powell w czasie obrony Mejjkingu [właściwie Mafekingu – przyp. autora] przed burami zebrał kilkunastoletnich chłopców i stworzył z nich oddziały wywiadowcze. Roznosili rozkazy i pełnili służbę obozową. Uwijali się tak szybko, że według ich słów – kule nie mogły ich osiągnąć. Dziś w Anglii jest milion skautów i w całej Europie rosną ich szeregi. Przeszczepiono i na polską rolę ten kwiat rycerskiej kultury. I w całej Polsce zaczynają się uczyć służby obronnej [...].

(Rola Krakowa w odzyskaniu niepodległości, Opracowanie redakcyjne Mariusz Jabłoński, Kraków 2017, s.21)

- a. Twórcą polskiego skautingu był (imię i nazwisko): **Andrzej Małkowski** (1pkt)
- b. Pierwsze 4 drużyny skautowe powstały w (podaj miasto) **Lwowie** (1 pkt)

Zadanie 33 (5 punkty)

Zaznacz, które ze poniższych zdań są prawdziwe:

- a. Budowa portu w Gdyni była inicjatywą Józefa Piłsudskiego (Prawda/**Falsz**)
- b. W ramach Centralnego Okręgu Przemysłowego powstały fabryki chemiczne w Dębicy i Mościcach (**Prawda**/Falsz)
- c. Janusz Jędrzejewicz przeprowadził reformę szkolnictwa II RP (**Prawda**/Falsz)
- d. W okresie międzywojennym światową sławę zyskała lwowska szkoła matematyczna (**Prawda**/Falsz)
- e. Franciszek Żwirko i Stanisław Wigura wygrali wyścig samochodowy w Monte Carlo (Prawda/**Falsz**)

Zadanie 34 (1 punkt)

Zaznacz wszystkie organizacje, które walczyły zbrojnie w czasie II wojny światowej:

- a. **ZWZ**
- b. **AK**
- c. **BCh**
- d. **SZP**
- e. PKWN

Zadanie 35 (3 punkty)

Uzupełnij poniższą tabelkę:

Wydarzenie	Data (rok)
Nowa konstytucja III RP	1997
Przystąpienie Polski do NATO	1999
Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej	2004